

Nappaa vinkit kukkarolle keveään kesään!

Portti kesälaitumille aukeaa muutaman päivän kuluttua, jolloin koittaa kuluneen kouluvuoden rehkimisellä ansaittu loma. Kesällä ajasta tuskin on puutetta, mutta toisinaan on hankalaa keksiä opiskelijabudjetille ystävällistä tekemistä. Koko kesää ei kuitenkaan tarvitse tuhlata sohvan pohjalla, vaikka sekä kalenteri että kukkaro olisivat vielä sisältöä vailla. Nappaa siis alla olevista vinkeistä hauskaa ja edullista tekemistä lomapäiviisi!

1. *Piristä päivää piknikillä*

Piknikretki on hauska ja huokea tapa viettää aurinkoista kesäpäivää. Esimerkiksi Suomenlinnassa on kauniita nähtävyyksiä ja hyviä piknikpaikkoja, mutta perinteikäs Rantapuistokin kelpaa mainiosti. Myös uimaan voi pulahtaa, jos paikka on veden äärellä ja sää sallii. Ruokien ja juomien ei tarvitse olla viinirypäleitä tai mehukatteja kummempia, vaan tärkeintä on aina seura.

2. *Kiertele kirpputoreja*

Vaatekaapin voi päivittää kesäkuntoon edullisesti kirpputorilla. Ilman kesätöitä jääneet voivat myös ansaita hieman taskurahaa vuokraamalla oman kirpputoripöydän. Samalla voi kätevästi päästä eroon komeron nurkkiin lojumaan jääneistä tavaroista.

3. *Vaihtokauppaa kavereiden kanssa*

Kirpputoriakin edullisempi keino kartuttaa vaatevarastoa on vaihdella itselle käyttämättömäksi jääneitä vaatteita kavereiden kesken. Toisen roska on aina toisen aarre, ja vaatteiden kierrättäminen on myös ekologista. Vaihtokauppaa voi tietenkin harjoittaa myös muilla tavaroilla.

4. *Ryhmäjumppaa puistossa*

Monet kuntosalit järjestävät ilmaisia ohjattuja

treenihetkiä puistoissa. Esimerkiksi Kaivopuistossa on jumppia kesäisin useita kertoja viikossa, mutta kannattaa pitää silmät auki myös lähempänä sijaitsevien kuntosalien suhteen.

5. **Haasta kaverisi pelaamaan**

Jos lenkkeily helteellä ei innosta, mutta sohvilla makoilu kyllästyttää, voi suunnata vaikkapa pihavarastolle etsimään vanhoja ulkopelivälineitä. Kaveriporukan kanssa järjestetty pesä- tai jalkapallo-ottelu on hauskaa ja virkistävää ajanvietettä. Pienemmällä porukalla pelailu jää luultavasti syöttelyksi, mutta jo kymmenellä hengellä voi muodostaa tarpeeksi suuret joukkueet.

6. **Lapsuuden lautapelit**

Sadepäivänä voi suunnata vintille ja kaivaa vuosien pölyttämät lautapelit jälleen esiin. Twister ja Alias ovat monella varmasti vielä tuoreessa muistissa, mutta monien lapsuuden pelien säännöt lienevät jo unohtuneen. Virkistä siis muistiasi ja haasta perheesikin mukaan.

7. **Maakuntamatkaile**

Jos haluaa vaihtaa maisemaa, ei tarvitse välttämättä karata Suomen rajojen ulkopuolelle. Jo vieraaseen kaupunkiin tutustuminen voi olla suuri seikkailu! VR tarjoaa välillä hyvinkin edullisia kaukojunalippuja, jotka kannattaa hyödyntää. Matkan voi tehdä myös roadtrip-tyyliin ja jakaa bensakulut kaverien kesken.

8. **Hyödynnä museoiden ilmaispäivät**

Useat museot tarjoavat aika ajoin ilmaispäiviä, jolloin kuka tahansa pääsee ahmimaan kulttuuria maksutta. Joskus opiskelijakortilla voi myös saada tuntuvankin alennuksen, joten hinnastoja kannattaa silmällä.

9. **Hae kirjastosta kassillinen yllätyksiä**

Kesällä riittää runsaasti aikaa lukemiselle, mutta toisinaan kiinnostavan kirjan löytäminen tuottaa päänvaivaa. Kirjastoilla on tähän kuitenkin ratkaisu: yllätyskassit. Kassilla voi olla teema, ja se voi kirjojen lisäksi sisältää esimerkiksi lehtiä tai

elokuvia. Yllätyskassessa löytyy muun muassa Järvenpään kaupunginkirjastosta.

10. **Kokeile geokätköilyä**

Geokätköilyssä etsitään ja piilotetaan geokätköiksi kutsuttuja esineitä. Piiloja voi olla periaatteessa missä vain – esimerkiksi puistossa puunkolossa tai jonkin maamerkin luona. Nykyään geokätköilyyn ei välttämättä tarvitse GPS-laitetta, vaan älypuhelin riittää hyvin. Puhelimeen voi ladata kätköilyyn räätälöityjä sovelluksia, joista yleisin lienee Groundspeakin. Älypuhelimien lisäksi tämä harrastus vaatii pitkäa pinnaa, sillä piilopaikat eivät aina löydy ensi yrittämällä.

Järki koeajoi lukion tuoliuutuden

Lukion pakollisen oppimäärän suorittaakseen opiskelijan on istuttava reilusti yli 2 000 tuntia koulun penkillä. Kun lukuun lisätään koeviikot, ylioppilaskokeet ja mahdollinen läksyjen luku, nousee päivässä istualtaan vietetty aika huomattavan korkeaksi. Siksi onkin tärkeää kiinnittää huomiota liikunnan ja taukojumppien lisäksi myös siihen, minkälaisilla välineillä lukiolaiset istuvat.

Järjen kaksihenkinen testiryhmä kävi koeajamassa luokkaan 2020 hankitut uudet, Iskun valmistamat Mac-tuolit. Lukion nykyisen istuinmalliston auttamatta vanhetessa uutta vuosimallia kohtaan asettui suuria odotuksia, mutta *Mac* lunastaa ne hyvin.

Tekniset tiedot

Valmistaja: *Isku*

Malli: *Mac*

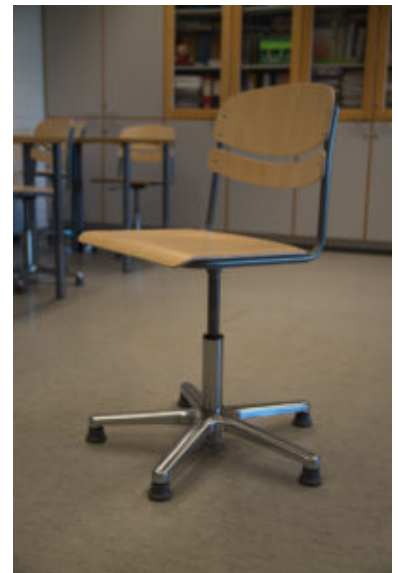
Suunnittelija: *Raimo Räsänen*

Istumakorkeus: *38,5 – 50,5 cm*

Väri: *koivulaminaatti*

Jalat: *tallat*

Uuden tuolin ylivoimaisesti paras toiminto on kaasujousituksella toimiva korkeussäätö. Nyt niin ykkönen kuin abiturienttikin voi vaivatta valita itselleen sopivan korkeuden. Korkeussäädön ansiosta ergonomisesti oikeaoppisen asennon löytäminen helpottuu, vaikka lukion pöydät ovat edelleenkin aina enemmän tai vähemmän väärällä korkeudella. Jaloille ei myöskään löydy parasta mahdollista tukea, sillä tuolin jalusta on liian matala jalkojen lepuuttamiseen. Valitettavasti jalustan rakenne estää myös tuolilla keikkumisen.

Ainakin lyhyen testin perusteella selkänöja tuntui mukavalta. Jäämme odottamaan, mitä

pitkäkestoisimpien
psykologisten
introspektioiden
harjoittaminen
oppilaiden selille
aiheuttaa.

Vaikka *Macia* ei ole verhoiltu saati pehmustettu, se on silti yllättävän mukava istua. Selkänoja on korkea ja ohjaa huomaamatta istumaan kunnollisessa asennossa. Verrattuna aikaisempaan malliin ero on selvä, ja uutta tuolia voi kutsua jopa mukavaksi.

"Istuttava peruspenkki joka ei keksi tuolia uudelleen"

Suuremmasta koostaan huolimatta uudet tuolit ovat kevyempiä kuin nykyiset. Rakenne ja jousitus vaikuttavat silti kestävältä.

Pyörien sijaan istujan alla ovat tallat, jotka tekevät tuolin vetämisestä jokseenkin hidasta. Paino kuitenkin kompensoi kiihtyvyydessä. Istuinosa taas pyörii ensiluokkaisesti, mikä mahdollistaa esimerkiksi fysiikan pyörimismäärä-kokeiden suorittamisen entistäkin tarkemmin.

Tuoli on kaikilla osa-alueilla selvästi kehittyneempi ja käyttäjäystävällisempi kuin koululla tähän asti käytössä ollut malli. Se ei ehkä ole Iskun lippulaivatuoli tai edusta uusimpien ergonomiatrendien innovaatioita, mutta se tarjoaa silti miellyttävän istumiskokemuksen.

Kiitämme: *säädettävää korkeutta, istumismukavuutta*

Moitimme: *jalustaa*

Tämä vuosi oli jätte bra

"Mitä me tekisimmekään ilman sinua!" huudahti host-äiti etupenkiltä ja hymyili minulle. Muukin perhe myhäili autossa myöntymisen merkiksi. Tajusin pian tuon iloisen hetken jälkeen, että minun aikani palata Suomeen koittaisi oikeastaan hyvinkin pian. Vaihtovuottahani on jäljellä enää reilu kuukausi.

Vuosi ulkomailla on ollut tähän mennessä elämäni opettavaisin ja hauskein, mutta myös rankin ja vaihtelevin ajanjakso. Olen kiivennyt korkeille vuorille, sekä kompuroinut maanalaisissa, pimeissä luolissa. (Sekä kirjaimellisesti että kuvainnollisesti.) Vaihtovuoteni on myös parantunut saksan kielen taitoani merkittävästi ja saanut suomen kielen tuntumaan jopa hieman monimutkaiselta. Suomalaisille puhuessani olen kutsunut muun muassa säkkituoleja makuupusseiksi ja liikennevaloja värivalopylväiksi huomaamattani, että jokin ei mätsää.

Olen matkustanut näiden kymmenen kuukauden aikana toiseen maahan tietämättäni (ja kahdeksaan maahan tietoisesti), kaatunut pyörällä suurkaupungin keskustan pääkadulla, nähnyt ihmisten näkevän ensimmäistä kertaa lunta, toiminut kääntäjänä tanskalaiselle arkkitehdille, tanssinut enemmän kuin ikinä, sanonut hyvästit maailman toisella puolella asuville ystäville, tienannut 100 euroa sanomalla "jätte bra", oppinut pitämään elokuvista ja hevosista, ystäväystynyt 75-vuotiaan rouvan kanssa, nukkunut mitä omituisemmissa paikoissa sekä vastannut lähes kaikkeen myöntävästi.

"Jos ennen olin se, joka kätteli kun toinen halasi, niin nyt olen ehdottomasti se halaava osapuoli."

Vuosi muuttaa ihmistä ja vuosi ulkomailla vielä varmasti enemmän. Jos ennen olin se, joka kätteli kun toinen halasi, niin nyt olen ehdottomasti se halaava osapuoli. Muutenkin koen olevani nyt rohkeampi ja itsenäisempi, sekä ennakkoluuloton uusia ihmisiä ja asioita kohtaan. Minulla on nyt ystäviä ja tuttavvia yli viidestätoista eri maasta. Olen päässyt kuulemaan ja tutustumaan mitä uskomattomampiin ja mielenkiintoisempiin tarinoihin heidän elämästään ja kulttuureistaan. Vaihtovuoteni aikana myös nimeni vaihtui saksalaisten toimesta Juliesta *Jzulieksi*.

Kun leiri, oppitunti tai vaikka luontodokumentti loppuu, kysytään osanottajalta usein, mitä hän on oppinut. Tähän kysymykseen vastaisin osaltani kliseisesti; hetkessä on eletävä. Vaihtovuoden aikana et voi huolehtia koko ajan toisessa maassa olevasta biologisesta perheestäsi, tai tietää uusimpia juonenkäänteitä parhaan kaverisi elämästä. Kaikkea ei myöskään tarvitse kokea kameran linssin läpi, vaan hetken voi omistaa vain itselleen ja muille paikalla oleville. Minulla on vaihtovuotta vielä reilu kuukausi jäljellä, ja aion ottaa siitä kaiken mahdollisen irti. Kun sitten joskus koittaa aika palata Suomeen, aion nauttia Suomi-elämästäni täysin siemauksin.

Elämä on tässä ja nyt.

Eurooppa yhdessä hyvän musiikin äärellä

Kun ruotsalainen Måns Zelmerlöw nappasi 2015 kotimaalleen kuudennen euroviisuvoiton tiedettiin jo, että seuraavat viisut tulisivat olemaan upeat. *Ja sitä ne olivat, sillä*

ruotsalaiset ovat nimittäin Euroviisujen suurimpia faneja. Koko kilpailun järjestely oli moitteetonta ja kaikki paikallaolijat olivat tunteella mukana tapahtumassa.

Selostajina toimivat Zelmerlów sekä ruotsalainen koomikko ja tv-persoonana Petra Mede, joka juonsi myös vuoden 2013 Euroviisut yksin Malmössä. Zelmerlów ja Mede esittivät ennen äänestyksen alkua yhdessä kappaleen *Love Love, Peace Peace*, jonka aikana lavalla esiintyi edellisten vuosien esiintyjiä – esimerkiksi viuluhurmuri Alexander Rybak, ruotsalainen Loreen ja kaikkien tuntema Lordi. Osallistujamaita oli tänä vuonna 42, joihin kuului muun muassa Australia, joka sai viime vuonna osallistua liitännäisjäsenenä Euroviisujen 50-vuotisjuhlien vuoksi. Vuoden 2015 kilpailujen jälkeen Euroopan yleisradiounioni EBU antoi Australialle luvan osallistua jatkossakin, vaikkei se kuulukaan Eurooppaan. Viime vuodesta poiketen Australia joutui tosin muiden tavoin kilpailemaan myös semifinaaleissa.

Finaaliin selvisi 26 maata, joista kuusi – suurimmat rahoittajamaat Italia, Saksa, UK, Ranska ja Espanja sekä edellisen vuoden voittaja Ruotsi – sai automaattisesti finaalipaikan. Tämän vuoden kilpailussa esiteltiin ja käytettiin uutta pisteytysjärjestelmää, jossa kaikkien osallistumismaiden asiantuntijat valitsevat kappaleista parhaat. Tämän vuoden kilpailussa esiteltiin ja käytettiin uutta pisteytysjärjestelmää, jossa kaikkien osallistumismaiden asiantuntijat valitsevat kappaleista parhaat. Asiantuntijäänten jälkeen näytetään puhelinäänät; vähiten saaneet ensimmäisenä, jotta kilpailun voittaja selviäisi vasta loppupuolella ja jännitys säilyisi.

Tänä vuonna kappaleiden taso oli yllättävän hyvä, mutta voittajan kappale ei mielestäni ollut paras. Ukrainan Jamala lauloi sukunsa tarinan siitä, kuinka Stalin tapatti Krimin tataareja vuonna 1944, mistä myös kappaleen nimi *1944*. Voitto lankesi Jamalalle suurilta osin maailmanpoliittisen tilanteen

vuoksi. Toisaalta politiikka on aina ollut ja tulee olemaan suuri osa Euroviisuja. Eniten puhelinääniä nappasi Venäjän Sergey Lazarev kappaleella *You Are the Only One*, joka tosin menetti monen valtion asiantuntijoiden pisteet Ukrainalle tai muille vanhoille itäblokin valtioille. Eniten asiantuntijääniä sai Australia, joka kipusi kilpailun toiselle sijalle Dami Imin mahtipontisella *Sound of Silence*-kappaleella.

Tunnelma Globen-areenan permannolla oli aivan mahtava! Ennen tv-lähetystä screeneillä näytettiin edellisten vuosien kappaleita, ja aina joku fani osasi sanat ulkoa. Olin monissa kartalla, mutta kuulin myös todella monta viisuvetoa, joita en ollut ikinä kuullutkaan. En edes tiennyt, että osa kappaleista oli Euroviisuista lähtöisin. Myös koko Tukholma oli valmistautunut ja innoissaan Euroviisuista. Kävelykadut olivat täynnä viisuplakaatteja ja Tukholman keskustasta löytyi Euroviisukylä, jossa oli paljon erilaisia kojuja ja aktiviteetteja.

Eurooppa tuntui unohtaneen jokaisen kriisin välillään ja nauttivan hyvästä musiikista. Yllättävää oli se, että poliittinen tilanne ei näkynyt ollenkaan paikan päällä Tukholmassa. Esimerkiksi kahtena viime vuotena Venäjän ehdokkaille buuattiin katsomosta, mistä nyt ei ollut tietoaakaan. Mistään selkkauksista ei ollut pienintäkään havaintoa ja fanit olivat hyvin ystävällisiä toisilleen. Eurooppa tuntui unohtaneen jokaisen kriisin välillään ja nauttivan hyvästä musiikista. Toivottavasti tämä euroviisujen henki pysyy ensi vuonna Ukrainassa, vaikka valtio onkin suuren kriisin kourissa.

Aalto 1 – Suuri askel suomalaisille, suurempi askel suomalaisuudelle

Aalto-1 on ensimmäinen satelliitti, joka on suunniteltu ja rakennettu kokonaan Suomessa. Tämä ei ole kuitenkaan ensimmäinen kerta, kun suomalainen teknologia matkaa avaruuteen.

Kyseessä oli vain avaruustekniikkakurssin ryhmätyö, joka yltyi satelliitiksi.

Aalto-1 on useiden suomalaisten yliopistojen ja instituuttien yhteistyönä toteutunut pienehkö satelliitti. Vuonna 2010 alkanutta projektia vetää Aalto-yliopiston sähkötekniikan korkeakoulun radiotieteen ja tekniikan laitos. Maitopurkin kokoinen paketti on täynnä huippututkimuslaitteita ja suomalaista osaamista.

Ensimmäisen puhtaasti suomalaisen satelliitin tavoite on osoittaa, että sen kantama tekniikka toimii myös avaruudessa. Aalto-1 -satelliitin yksi keskeisistä laitteista on mm. Teknologian tutkimuskeskuksen (VTT) spektrikamera, joka kuvaa maapallon värejä erittäin tarkasti. Toinen vahva pelin kääntäjä on Ilmatieteen laitoksen sähköstaattinen plasmajarru, jolla satelliitti saadaan tuhottua ilmakehässä sen jättämättä taakseen avaruusromua.

Avaruusromuksi kutsutaan tyhjän panttina avaruudessa leijailevaa teknologiaa. Avaruusromun luetteloinnin mukaan maapalloa kiertäviä (vähintään 10 cm kokoisia) romukappaleita on yli 20 000. Arvioidaan kuitenkin, että maan kiertoradalla on jopa 100 miljoonaa kappaletta, joita ei pystytä seuraamaan niiden pienen koon takia. Noin 27 000 km/h vauhdilla etenevät kappaleet voivat maata kiertäviin tekokuihin törmätessään aiheuttaa suurta tuhoa.

Suomi otti aluksi tukea naapureista

Aalto-1 on kosketus suomalaista osaamista, mutta ei suinkaan ainoa avaruuteen matkannut suomalaismainen teknologiapläjäys. Vuonna 1985 alettiin kehittämään ruotsalais-neuvostoliittolais-suomalaista ASPERA -analysointia, joka lähetettiin Marsiin PHOBOS -luotaimella. Suomen (etenkin Ilmatieteen laitoksen) vahvuudet projektissa keskittyivät vaikeiden olojen tekniikkaan. Tämä oli ensimmäinen avaruusteknillinen harppaus Suomelle.

Eräiden lähteiden mukaan Suomesta haettiin jopa kosmonauttia 1980-luvulla, mutta Suomi torjui ehdotuksen poliittisista syistä. Niin sanotusti vastapainona Suomi liittyi Euroopan avaruusjärjestyksen (ESA) liitännäisjäseneksi vuonna 1987 ja kahdeksan vuotta myöhemmin varsinaiseksi jäseneksi.

Järvenpään lukiolaiset pääsivät ihailemaan nanosatelliittia Espooseen

Aalto-1 on nanosatelliitti: painoa on noin neljä kiloa ja korkeus on huimat 30 senttimetriä. Aalto-1:n kuljetus kiertoradalle on noin 200 000 euron kyyti, joka korostaa kevyiden satelliittien edullisuutta. Niiden onkin huomattu yleistyneen viime aikoina, kun naapurimaat Viro ja Ruotsi ovat jo oman maitotörppönsä avaruuteen lennättäneet.

Toinen edullisuuden seikka on sen mitoissa ja materiaaleissa. Aalto-1 noudattaa useiden nanosatelliittien tavoin Kalifornian teknillisen yliopiston (CalTech) ja Stanfordin yliopiston kehittämää CubeSat -standardia, joka määrittelee satelliitin edellä mainittuja ominaisuuksia.

Artikkelin kaikki kuvat ovat Aalto University School of Electrical Engineering -Facebook sivulta.

Tämän vuoden avaruussää-kurssilaiset pääsivät syksyllä ihmettelemään satelliitin prototyyppiä Espooseen. Kurssille osallistunut Peppi Puttonen kuvailee satelliittia osoitukseksi suomalaisen opetuksen tasosta.

– Minusta on hienoa saada Suomelle vihdoinkin oma satelliitti, Puttonen sanoo.

24:stä opiskelijasta koostunut ryhmä kuunteli luennon satelliiteista, jonka jälkeen he pääsivät näkemään pajan, jossa prototyyppiä rakennettiin. Itse prototyypin näkeminen kävi suhteellisen nopeasti hygieniasyiden vuoksi.

– On todella hienoa kun saada Suomelle kokonaan opiskelijoiden tekemä satelliitti, Peppi Puttonen korostaa.

Suomi on pieni, mutta loistelias tekijä

Vielä tänäänkin avaruudessa Aurinkoa tutkiva SOHO (Solar and Heliospheric Observatory) kantaa suomalaista työtä mukanaan. Turun yliopiston ja Ilmatieteen laitoksen kädenjälkenä on ERNE -partikkeli-instrumentti ja SWAN -aurinkotuuli-instrumentti. Vuodesta 1995 asti toiminut ERNE tutkii ja mittaa auringon

emittoimia energettisiä hiukkasia. SWAN on ranskalais-suomalainen ja ERNE on vielä vähän enemmän sinivalkoinen. ESA:n avaruusobservatorio Herschel kuljetti mukanaan suomalaisen Opteon -yhtiön hiomaa mittauspeiliä. Kolme ja puoli metriä leveä peili oli vuonna 2009 suurin avaruuteen lähetetty kuvastin. Samankaltaista huippulaatua ei olisi muualta löytynyt kuin Suomesta. 2012 loppunut hanke tuottaa edelleen suurta ylpeyttä suomalaisissa avaruuden harrastajissa.

Maaliskuun 2016 esittelytilaisuus.

Kuvassa (vas.) Janne Kuhno, professori Jaan Praks, Antti Kestilä ja Tuomas Tikka.

Aalto-1 satelliitin aika koittaa pian

Aalto-1 satelliitti lennätetään avaruuteen Falcon 9 -kantoraketissa, yhteensä 86:n nanosatelliitin kanssa. Satelliitin lähetys on viivästynyt yhdeksän kuukautta Falcon -raketin räjähdysten takia.

Laukaisunvälittäjänä toimii hollantilainen SpaceX -yhtiö ja

laukaisu toteutetaan Kalifornian Vandenbergin lentotukikohdassa sijaitsevalta laukaisualustalta. Aalto-1 -satelliittia seurataan koko sen 2-5 vuotisen tehtävän ajan Espoon Otaniemessä olevalta maa-asemalta. Satelliitin luovutus laukaisunvälittäjälle on tarkoitus tapahtua ennen juhannusta.

Avaruus 2.0: Avaruus tavallisille kansalaisille

Aalto -yliopisto on satelliittiprojektien suhteen aivan tulessa, sillä seuraavaa maan ulkopuolista reissua kaavaillaan jo ensi syksylle. Aalto-2 projekti perustuu viiteenkymmeneen pieneen CubeSat -satelliittiin. Alulla on myös ICEYE -projekti, joka keskittyy arktisiin meriväyliin satelliittien avulla. Suomen 100 -vuotispäiville on myös suunnitteilla jonkinlaista tekokuuta.

Huhtikuun lopulla Järvenpään kirjaston Tyyni Tuulio -salissa luennoineet satelliitin työryhmäläiset Tuomas Tikka ja Leo Nyman kertoivat uudesta teollisuuden alasta: avaruudesta. Heidän mukaansa Aalto-1 projektin aikana työskennelleistä oppilaista on koostunut uusia avaruudellisia yrityksiä ja projekti on auttanut oppilaita työelämän kanssa.

Satelliittikiinnostuksen nopea kasvu on vahva merkki suomalaisen avaruusteknologian opetuksen ja osaamisen voimistumisesta. Tämän tiedon valossa kaikennäköiset ja -muotoiset tähtitieteestä kiinnostuneet voivat odottaa tulevaa hymyssä suin.

Aiheesta lisää Aalto-1:sen [laukaisusivustolta](#) ja [Facebookista](#).
Kuvien lähteet: [Aalto University of Electrical Engineering \(Facebook\)](#)

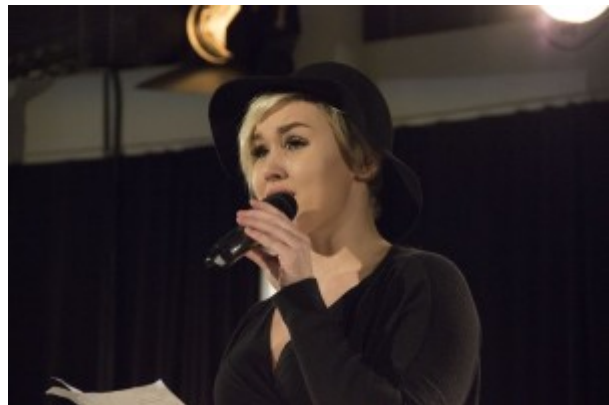
Suomalaista

musiikkia

juhlistettiin Järvenpään lukiolla

Suomalaiseen musiikkiin keskittyvällä teemaviikolla 7-11.3. nähtiin lukiolaisten omien bändien, Cross D'bilityn ja Eternity Hourin vedot, opettajien Uusintakuulustelu -nimeä kantavan kokoonpanon yllättävä aamunavaus ja suomalaisen musiikin konsertti, jossa oppilaiden esityksissä mentiin vauhdilla vanhoista kansanlauluista nykypäivän rokkiin. Teemaviikko kului siis suomalaisen musiikin pauhatessa pitkin viikkoa areenalla. Poikkeuksena toimi Uusintakuulustelun Abbaa, Deep Purplea, Guns'n'Rosesia ja Steppenwolfia sisältävä settilista, joka erosi hieman ohjeenannoista. Se ei kyllä tätä toimittajaa tai muutakaan yleisöä tuntunut haittaavan.

Alla kuvia konsertin tunnelmoista:

Kielikonkari harrastaa avantouintia ja nauttii elämästä

Neljänkymmenen vuoden työura on kiitettävä saavutus – varsinkin silloin, kun siitä 36 vuotta on työskennellyt samassa paikassa. Järvenpään lukion konkariopettaja, englannin ja ruotsin lehtori Virpi Bunders jäi viime joulun alla hyvin ansaitulle eläkkeelle. Mitä hänelle kuuluu nyt?

"Oikein hyvää kuuluu", Bunders sanoo ja hymyilee. "Tuntuu hassulta olla näin vapaa." Vapaata aikaa ei kuitenkaan juurikaan ole, sillä Bunders kertoo harrastavansa kenties enemmän kuin koskaan. Hän käy monta kertaa viikossa jumppa- ja pilatestunneilla ja pulahtaa lähes joka aamu hyiseen Itämereen uimaan kotonaan Helsingin Katajanokalla. Entinen kielten lehtori lukee myös paljon kirjoja niin suomeksi kuin vierailinkin kielillä – uusia suosikkeja ovat Kate Atkinson, Ian McEwan ja Herman Koch – ja sanoo matkustavansa välillä Itävaltaan tapaamaan lapsenlapsiaan.

Pirteä Bunders kertoo viihtyvänsä eläkkeellä mainiosti. Eläköityminen ei tullut niin sanotusti puun takaa, vaan hän valmistautui siihen puolen vuoden ajan niin henkisesti kuin konkreettisestikin, sillä hän arvelee täyttäneensä ainakin 30 lukion roskakoria suursiivouksen yhteydessä: "Vein valehtelematta joka päivä puolen vuoden ajan luokan 3030 kaapeista tavaraa roskikseen." Tutun työympäristön ja kollegoiden hyvästeleminen oli tietysti haikeaa pitkän uran jälkeen, mutta eläköityminen itsessään oli mukavaa.

Lukio on muuttunut radikaalisti

Bunders aloitti opettajana Järvenpäässä vuonna 1980 – ensin peruskoulussa, sitten lukiossa. Millainen koulumaailma oli 20 vuotta sitten? Bunders tarjoaa pikaisen läpileikkauksen lukion historiasta kasariajoista nykypäivään: "Nykyinen moderni lukio eroaa hirveästi vanhasta. Tämä uusi rakennus on ihanan tilava ja ilmava, paljon parempi kuin vanha, jossa oli mm. homeongelmia." Fyysisen ympäristön lisäksi sisältö on muuttunut valtavasti. Ennen koulunkäynti ei ollut kurssipohjaista, vaan opiskelijalla oli sama lukujärjestys koko vuoden ja mahdollisesti sama opettaja tiettyssä aineessa koko lukion ajan. Nykyajan luokattomassa lukiossa opiskelijoilla on mahdollisuus valita itse, millaisia polkuja he haluavat lähteä seuraamaan.

Valinnaisuus on Bundersin mielestä hyvä asia. Sen mukana tulee

tosin myös suuri vastuu omista opinnoista, mikä huolettaa Bundersia, sillä lukio-opiskelijat ovat vielä niin nuoria, etteivät he välttämättä tiedä, mitä oikeasti haluavat tai tarvitsevat. Lukiossa tulisi opiskella eri aineita laajalaisesti, mutta siltä ei saisi vaatia liikaa; perustietojen syventämistä voi jatkaa myöhemmin jatko-opinnoissa. Vieraiden kielten merkitystä hän korostaa erityisesti, sillä kielitaito avaa ovia maailmaan ja auttaa esimerkiksi työnhaussa. Itseään ei saa ruoskia liikaa, vaan tulisi pitää huolta omasta terveydestään ja sosiaalisista suhteistaan. "Teiltä vaaditaan paljon enemmän kuin ennen", Bunders sanoo ja huokaa.

Miksi opettajaksi?

Opiskelijoiden tulevaisuus ei silti huoleta Bundersia, sillä se on täynnä mahdollisuuksia. Omista suunnitelmistaan voi aina keskustella opon kanssa, mikä oli vielä meidän vanhempien lukioaikoina mahdotonta. "Oppilashuolto on kehittynyt hirveästi. Ennen vanhaan meillä ei tainnut olla yhtäkään päätoimista opoa, saati sitten kuraattoria tai koulupsykologia", Bunders pohtii. Saadessaan ylioppilaslain vuonna 1968 hänellä itsellään oli melko selkeä visio tulevaisuudesta. Englanninopettajan rohkaisemana hän lähti Englantiin ja rakastui kyseiseen maahan, haki Suomen viiteen yliopistoon lukemaan kieliä, pääsi loistavilla arvosanoillaan joka ikiseen ja päätyi lopulta Helsinkiin hyvän asunnon saatuaan.

Järvenpään lukioon Bunders haki töihin sen takia, että se oli kätevän lähellä junarataa. Lukiossa hänet tunnettiin turvallisenä ja tasapuolisena opettajana, omien sanojensa mukaan ehkä vähän kaavoihin kangistuneena. "Opettajan ammatissa on paljon hyvää", Bunders sanoo. Vaikka kollegojen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä, työ on loppujen lopuksi melko itsenäistä, sillä tunnilla kukin opettaja on itse vastuussa kaikesta. Haastavaa on se, että töissä täytyy jaksaa olla iloinen ja reipas, vaikka aina ei huvittaisi, mutta nuorten kanssa työskentely on palkitsevaa. "Nuorten kanssa

jokainen tunti oli erilainen. Te olette kaikki niin hurmaavia.”

Ulkomaiden eksotiikkaa

Järvenpään lukiosta Bundersin mieleen ovat jääneet erityisesti projektit ja vierailut. Lukiolla on käynyt kylässä monenlaista poliitikkoa ja persoonaa, ja joka vuosi on ollut vaihto-oppilaita, joiden kanssa Bunders on tehnyt töitä. Hän kertoo lukuisten kansainvälisten kontaktien, projektimatkojen sekä vaihto-oppilaisiin ja heidän kulttuuriinsa tutustumisen laajentaneen perspektiiviään. ”Sääli, etten ole merkinnyt näinä vuosina Järvenpään lukiossa opiskelleiden vaihto-oppilaiden kotimaita karttaan”, Bunders harmittelee. Hän mainitsee käyneensä mm. Syyrian rajalla Turkissa tutustumassa paikalliseen kouluun.

Lapsuuden Elämäkirjassaan Bunders kirjoittaa halunneensa pienenä kauppatädiksi. Kauppatätiä hänestä ei tullut, ja hyvä niin, sillä pitkä ura opettajana on ollut äärimmäisen antoisaa. ”Minä olen tehnyt nyt työni ja olen siitä kiitollinen”, Bunders hymyilee, ”elämä tuntuu hyvältä.”